

รายงานการวิเคราะห์ชุมชน

บ้านผักหนามคำ หมู่ที่ 8 ตำบลหนองกุ้งใหญ่ อำเภอกะนวน จังหวัดขอนแก่น

1. ประวัติศาสตร์บ้านผักหนามคำ หมู่ที่ 8 ตำบลหนองกุ้งใหญ่ อำเภอกะนวน จังหวัดขอนแก่น

ประวัติศาสตร์ชุมชนบ้านผักหนามคำ หมู่ที่ 8 ตำบลหนองกุ้งใหญ่ อำเภอกะนวน จังหวัดขอนแก่น สามารถแบ่งเป็น 3 ช่วง ดังต่อไปนี้

1.1 ช่วงการก่อตั้งชุมชนและการพัฒนาพื้นที่ในชุมชนก่อนปี พ.ศ. 2500

ชุมชนบ้านผักหนามคำก่อตั้งขึ้นโดยเกษตรกรที่มองหาพื้นที่ทำการเกษตรเพื่อตั้งถิ่นฐาน พื้นที่ถูกเลือกเพราะมีแหล่งน้ำและดินที่อุดมสมบูรณ์ การตั้งถิ่นฐานเป็นการรวมกลุ่มของครอบครัวและเครือญาติ มีการสร้างบ้านเรือนจากวัสดุท้องถิ่น ชุมชนมีความสามัคคีและช่วยเหลือกันในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การปลูกข้าวและเลี้ยงสัตว์ การคมนาคมในช่วงแรกยังยากลำบาก ถนนเป็นทางเดินเท้าหรือทางเกวียน ซึ่งในช่วงก่อตั้งชุมชนและการพัฒนาพื้นที่ในชุมชนก่อนปี พ.ศ. 2500 มีการทำเกษตรกรรมที่ยังใช้วิธีดั้งเดิม การปลูกข้าวเป็นอาหารหลัก และพืชผักสวนครัวเพื่อการยังชีพ การเลี้ยงสัตว์เพื่อใช้ในครัวเรือน ผลผลิตทางการเกษตรส่วนใหญ่ใช้เพื่อการยังชีพและการแลกเปลี่ยนในชุมชน นอกจากนี้สังคมและวัฒนธรรมในชุมชนมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น และมีการเคารพผู้สูงอายุและผู้นำชุมชน โดยมีประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ การทำบุญที่วัด งานบวช และงานลงแขกเกี่ยวข้าว ความเชื่อและศาสนามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้มีศาสนสถานอย่างวัดมีบทบาทในการรวมกลุ่มและจัดกิจกรรมทางศาสนาและสังคม

1.2 ช่วงการเริ่มต้นเศรษฐกิจทุนนิยม ยุคอุตสาหกรรมสมัยใหม่ ปี พ.ศ. 2500 – 2539

ในช่วงยุคนี้ชุมชนบ้านผักหนามคำมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจจากการเกษตรดั้งเดิมมาเป็นการเกษตรที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งมีการนำเครื่องจักรและปุ๋ยเคมีเข้ามาใช้เพิ่มผลผลิต การเพาะปลูกพืชเชิงพาณิชย์อื่น ๆ เช่น อ้อย มันสำปะหลัง และยางพาราเพิ่มขึ้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การสร้างถนนคอนกรีตและสะพาน ทำให้การคมนาคมและการขนส่งสินค้าสะดวกมากขึ้น โดยในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมนั้น มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งชุมชนเริ่มมีอาชีพหลากหลาย มีการศึกษาสูงขึ้น ประชากรมีความรู้และทักษะที่หลากหลาย มีการเปิดรับวัฒนธรรมจากภายนอกมากขึ้น นอกจากนี้ชุมชนมีการพัฒนาทางเทคโนโลยีและการเข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้ชีวิตประชากรสะดวกสบายขึ้น เช่น การใช้เครื่องจักรในการเกษตร การมีเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่าน

สื่อต่าง ๆ รวมถึงภายในชุมชนมีการเคลื่อนย้ายของประชากรจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่เพื่อหางานและโอกาสทางการศึกษา และมีการส่งเงินกลับมายังชุมชนช่วยให้ครอบครัวในชนบทให้มีรายได้เสริม นอกจากนี้ชุมชนเกิดการส่งเสริมการศึกษาและสุขภาพมากขึ้น อีกทั้งยังมีการสร้างโรงเรียนและสถานพยาบาลเพิ่มขึ้น โดยคนในชุมชนได้มีการเข้าถึงการศึกษาทำให้ประชากรมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงานในภาคอุตสาหกรรมและการบริการอีกด้วย

1.3 ช่วงการพัฒนาในปัจจุบัน ยุคโลกาภิวัตน์ ช่วงทศวรรษ 2540 - ปัจจุบัน

ในยุคโลกาภิวัตน์นั้นชุมชนบ้านฝักหนามคำมีการเติบโตทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมหลากหลายมากขึ้น ซึ่งมีการลงทุนจากต่างประเทศ โรงงานอุตสาหกรรม และการจ้างงานในชุมชนมากขึ้น ประชากรมีรายได้ดีขึ้น และความเป็นอยู่ดีขึ้น นอกจากนี้ในยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลให้ชุมชนมีการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร โดยมีเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตและการสื่อสารไร้สายทำให้ประชากรในชุมชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว และสื่อสังคมออนไลน์ช่วยในการทำการตลาดและการค้าขายสินค้าทางออนไลน์ รวมทั้งเกิดการพัฒนาทางการศึกษาและสาธารณสุขและการเข้าถึงการศึกษาเป็นเรื่องที่ง่ายขึ้น โดยมีทั้งโรงเรียนและสถาบันการศึกษาเพิ่มขึ้น ซึ่งเยาวชนมีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็น และเกิดการพัฒนาสาธารณสุขทำให้ประชากรมีการดูแลสุขภาพที่ดีขึ้น อีกทั้งเกิดการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนที่มีการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้พลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานลม การอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าและแหล่งน้ำเพื่อรักษาสมดุลทางนิเวศ ซึ่งชุมชนเกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนและองค์กรภายนอก ซึ่งชุมชนมีการร่วมมือกับองค์กรภายนอกในการพัฒนาพื้นที่และส่งเสริมการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยในยุคโลกาภิวัตน์ยังส่งผลให้ชุมชนมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยชุมชนมีการเปิดรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศมากขึ้น ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกัน

2. บริบททางกายภาพที่ตั้ง อาณาเขต และสภาพภูมิอากาศบ้านผักหนามคำ หมู่ที่ 8 ตำบลหนองกุ้งใหญ่ อำเภอกะนวน จังหวัดขอนแก่น

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขตพื้นที่ชุมชนบ้านผักหนามคำมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม สลับกับเนินเขาและป่าไม้ ทำให้มีความหลากหลายในด้านการใช้ประโยชน์พื้นที่ ทั้งในการทำการเกษตรและการอนุรักษ์ธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำสำคัญ เช่น แม่น้ำชี ที่ไหลผ่านพื้นที่ชุมชน ทำให้ประชากรมีแหล่งน้ำสำหรับการทำเกษตรและการอุปโภคบริโภคชุมชนบ้านผักหนามคำตั้งอยู่ในตำบลภูเขาทอง อำเภอสวรรคภูหา จังหวัดหนองบัวลำภูมีอาณาเขตติดกับหลายตำบลและอำเภอ ดังนี้

- ทิศเหนือ : ติดกับตำบลนาเสียว อำเภอสวรรคภูหา
- ทิศใต้ : ติดกับตำบลวังทอง อำเภอกลาง
- ทิศตะวันออก : ติดกับตำบลนาวัง อำเภอนาวัง
- ทิศตะวันตก : ติดกับตำบลผานกเค้า อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

2.2 สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของชุมชนบ้านผักหนามคำเป็นแบบมรสุมเขตร้อนมี 3 ฤดูหลัก ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว อีกทั้งปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ประมาณ 1,200 - 1,500 มิลลิเมตร ซึ่งส่วนใหญ่จะตกในช่วงฤดูฝน พื้นที่ชุมชนมีความชุ่มชื้นเพียงพอสำหรับการทำการเกษตร นอกจากนี้การมีแหล่งน้ำธรรมชาติและการจัดการน้ำในชุมชนยังช่วยให้ประชากรสามารถใช้น้ำได้อย่างยั่งยืนตลอดทั้งปี ซึ่งบ้านผักหนามคำ หมู่ที่ 8 มีสภาพภูมิอากาศไม่ต่างจากพื้นที่อื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้

- ฤดูร้อน : เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 30-35 องศาเซลเซียส มีอากาศร้อนและแห้งแล้ง
- ฤดูฝน : เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงตุลาคม มีฝนตกชุกเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 25-30 องศาเซลเซียส
- ฤดูหนาว : เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 15-25 องศาเซลเซียส มีอากาศเย็นสบาย และบางครั้งอาจมีอุณหภูมิต่ำถึงประมาณ 10 องศาเซลเซียส ในช่วงกลางคืน

3. บริบททางกายภาพ สภาพทางกายภาพบ้านผักหนามคำ หมู่ที่ 8 ตำบลหนองกุ้งใหญ่ อำเภอกะนวน จังหวัดขอนแก่น

3.1 สภาพทางกายภาพ

ทางกายภาพที่หลากหลายของชุมชนบ้านผักหนามคำเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ชุมชนสามารถดำรงชีวิตและพัฒนาต่อไปได้อย่างยั่งยืน การจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นเรื่องที่ชุมชนให้ความสำคัญอย่างมาก เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากสภาพทางกายภาพที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการศึกษาบริบททางกายภาพของบ้านผักหนามคำ หมู่ที่ 8 ตำบลหนองกุ้งใหญ่ อำเภอกะนวน จังหวัดขอนแก่น ได้แบ่งประเด็นการศึกษาดังนี้

3.1.1 พื้นที่อยู่อาศัย

พื้นที่อยู่อาศัยของชุมชนบ้านผักหนามคำมีการกระจายตัวอย่างเป็นระเบียบ โดยมีบ้านเรือนที่สร้างตามแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่ ผสมผสานกันไป บ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นบ้านไม้และบ้านปูน พื้นที่อยู่อาศัยยังมีการจัดสรรที่ดินสำหรับสวนครัวและการปลูกต้นไม้เพื่อใช้ประโยชน์และเพิ่มความร่มรื่นให้กับบ้านเรือน

3.1.2 พื้นที่เกษตรกรรม

พื้นที่เกษตรกรรมเป็นส่วนสำคัญของชุมชน โดยมีการปลูกข้าวเป็นหลัก เนื่องจากพื้นที่ราบลุ่มมีความอุดมสมบูรณ์และมีแหล่งน้ำเพียงพอ นอกจากนี้ยังมีการปลูกพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา ซึ่งสามารถปลูกได้ดีในพื้นที่เนินเขา การเกษตรกรรมในชุมชนนี้เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและมีการวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเป็นระบบ

3.1.3 พื้นที่เลี้ยงสัตว์

การเลี้ยงสัตว์ในชุมชนมีความสำคัญรองลงมาจากทำเกษตรกรรม โดยมีการเลี้ยงวัว ควาย แพะ และหมู ทั้งนี้พื้นที่เลี้ยงสัตว์ถูกจัดสรรอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการทับถมกับพื้นที่เกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย การเลี้ยงสัตว์ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและเป็นรายได้เสริมให้กับครัวเรือน

3.1.4 พื้นที่สาธารณะ

พื้นที่สาธารณะในชุมชนบ้านผักหนามคำมีการจัดสรรอย่างเหมาะสม เพื่อใช้สำหรับกิจกรรมชุมชนและการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น วัด โรงเรียน สนามเด็กเล่น และสวนสาธารณะ พื้นที่เหล่านี้เป็นแหล่งที่รวมตัวของคนในชุมชนและใช้สำหรับจัดกิจกรรมทางศาสนา การศึกษา และสังคม

3.1.5 แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำในชุมชนบ้านผักหนามคำมีความหลากหลายและสำคัญต่อการดำรงชีวิต และการทำการเกษตรของประชากร เช่น แม่น้ำชี ลำห้วย และบ่อน้ำต่าง ๆ แหล่งน้ำเหล่านี้มีบทบาทในการจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ชุมชนมีการสร้างอ่างเก็บน้ำ และระบบชลประทานเพื่อการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

4. บริบททางเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพของคนในชุมชนบ้านผักหนามคำ หมู่ที่ 8 ตำบลหนองกุงใหญ่ อำเภอกะนวน จังหวัดขอนแก่น

4.1 การประกอบอาชีพของคนในชุมชน

การประกอบอาชีพในภาคการเกษตรของชุมชนบ้านผักหนามคำมีความหลากหลายและสัมพันธ์กับทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาทรัพยากรอย่างยั่งยืนและการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่ชุมชนให้ความสำคัญ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตและพัฒนาชุมชนได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งการประกอบอาชีพของคนในชุมชนบ้านผักหนามคำมีหลากหลาย แต่ภาคการเกษตรยังคงเป็นอาชีพหลัก ซึ่งประกอบด้วย

4.1.1 อาชีพในภาคการเกษตร

- เกษตรกรผู้ปลูกข้าว

ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา โดยการปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก เนื่องจากมีพื้นที่ราบลุ่มที่อุดมสมบูรณ์และมีแหล่งน้ำเพียงพอ การปลูกข้าวช่วยให้คนในชุมชนมีรายได้และข้าวเพียงพอต่อการบริโภคภายในครัวเรือน

- เกษตรกรผู้ปลูกอ้อย

การปลูกอ้อยเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่สำคัญ เนื่องจากอ้อยเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีตลาดรองรับเป็นอย่างดี คนในชุมชนปลูกอ้อยเพื่อจำหน่ายให้กับโรงงานผลิตน้ำตาล ซึ่งช่วยสร้างรายได้เสริมให้กับครัวเรือน

- เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง

การปลูกมันสำปะหลังเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยม เนื่องจากมันสำปะหลังเป็นพืชที่ปลูกง่ายและสามารถทนต่อสภาพแห้งแล้งได้ดี ผลผลิตจากมันสำปะหลังสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น แป้งมันสำปะหลัง และอาหารสัตว์

- เกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง

ถั่วลิสงเป็นพืชที่คนในชุมชนปลูกเพื่อเป็นรายได้เสริม การปลูกถั่วลิสงใช้พื้นที่น้อยและการดูแลง่าย ผลผลิตจากถั่วลิสงสามารถนำไปขายเป็นถั่วลิสงดิบ หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ

- เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มและยางพารา

การปลูกปาล์มและยางพาราเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่สำคัญในชุมชน เนื่องจากมีความต้องการในตลาดสูง ปาล์มใช้ในการผลิตน้ำมันปาล์ม ส่วนยางพาราใช้ในการผลิตยางธรรมชาติ ผลผลิตจากพืชเหล่านี้ช่วยสร้างรายได้เสริมที่มั่นคง

- เกษตรกรผู้ปลูกผักสวนครัว

การปลูกผักสวนครัวเป็นอาชีพที่พบเห็นได้ทั่วไปในชุมชน ชาวบ้านปลูกผัก เช่น ผักชี ต้นหอม กระเพรา และพืชผักอื่น ๆ เพื่อบริโภคในครัวเรือนและขายในตลาดท้องถิ่น ผักสวนครัวช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและเพิ่มรายได้เสริม

- การปลุสสัตว์

การเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพที่มีความสำคัญเช่นกัน คนในชุมชนเลี้ยงวัว ควาย แพะ หมู และสัตว์ปีกเพื่อใช้ในการบริโภคและจำหน่าย สัตว์เหล่านี้เป็นแหล่งรายได้สำคัญและช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับครัวเรือน

5. บริบททางสังคมและวัฒนธรรม ความเชื่อและบุญประเพณีบ้านผักหนามคำ หมู่ที่ 8 ตำบลหนองกุ้งใหญ่ อำเภอกะนวน จังหวัดขอนแก่น

5.1 ความเชื่อและบุญประเพณี

ชุมชนบ้านผักหนามคำ หมู่ 8 ตำบลหนองกุ้งใหญ่ อำเภอกะนวน จังหวัดขอนแก่น ชาวบ้านทุกคนนับถือศาสนาพุทธ ซึ่งภายในหมู่บ้านจะมีวัดจอมแจ้ง เป็นศูนย์รวมในการทำพิธีกรรมต่าง ๆ ของศาสนาพุทธ และยังเป็นศูนย์รวมจิตใจที่ชาวบ้านให้ความเคารพศรัทธาเป็นอย่างมากชุมชนบ้านผักหนามคำ หมู่ 8 ยังคงปฏิบัติตามประเพณีฮีต 12 เดือนของชาวอีสานทั่วไป งานบุญที่ยังคงทำอยู่ได้มีแนวทางปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทสภาพสังคมในปัจจุบัน โดยงานบุญแต่ละงานนั้นจะมีมูลเหตุ และแนวทางปฏิบัติ รวมถึงเป้าหมายของการจัดงานแตกต่างกัน อีกทั้งบุญประเพณีภายในชุมชนไม่เพียงแต่เป็นการทำบุญเพื่อสืบสานวัฒนธรรมและความเชื่อดั้งเดิมเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างสามัคคี ความสุข และความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชนบ้านผักหนามคำ ซึ่งชุมชนบ้านผักหนามคำมีความเชื่อและบุญประเพณีที่สำคัญตามแต่ละเดือนดังนี้

1. เดือนยี่ (มกราคม)

- บุญปีใหม่ การทำบุญต้อนรับปีใหม่เพื่อขอพรให้ปีใหม่มีแต่ความสุขและความเจริญรุ่งเรือง
- บุญทอดผ้าป่า การทำบุญด้วยการนำผ้าป่ามาถวายพระสงฆ์ เพื่อสร้างความสามัคคีและเสริมสร้างบุญบารมี
- บุญคูณลาน การทำบุญหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิต เพื่อขอบคุณพระแม่โพสพและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยให้ผลผลิตดี

2. เดือนสาม (กุมภาพันธ์)
 - บุญข้าวจี การทำบุญด้วยการทำข้าวจีเพื่อถวายพระสงฆ์ เป็นการขอบคุณพระแม่โพสพและเสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองในการเกษตร
3. เดือนสี่ (มีนาคม)
 - บุญผะเหวด การฟังเทศน์มหาชาติ 13 กัณฑ์ เป็นการทำบุญใหญ่เพื่อสะสมบุญบารมีและสืบสานประเพณีที่สำคัญ
4. เดือนห้า (เมษายน)
 - บุญสงกรานต์ การรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่และเล่นน้ำสงกรานต์เพื่อสร้างความสามัคคีและความสุข
 - บุญทอดผ้าป่า การทำบุญด้วยการทอดผ้าป่าเช่นเดียวกับในเดือนมกราคม
5. เดือนหก (พฤษภาคม)
 - บุญบั้งไฟ การจุดบั้งไฟเพื่อขอฝนและความอุดมสมบูรณ์ในฤดูกาลเกษตร เป็นการแสดงความเคารพต่อพระยาแถน
6. เดือนเจ็ด (กรกฎาคม)
 - บุญเบิกบ้าน หรือบุญซำฮะ การทำบุญใหญ่เพื่อปิดป่าภัยพิบัติและโรคภัยไข้เจ็บ เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชุมชน
7. เดือนแปด (สิงหาคม)
 - บุญเข้าพรรษา การทำบุญถวายเทียนพรรษาและปัจจัยต่าง ๆ ให้พระสงฆ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติธรรมในช่วงเข้าพรรษา
8. เดือนเก้า (กันยายน)
 - บุญข้าวประดับดิน การทำบุญเพื่อให้ข้าวประดับดินเป็นอาหารให้กับวิญญาณบรรพบุรุษและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

9. เดือนสิบ (ตุลาคม)

- บุญข้าวสาก การทำบุญด้วยการถวายข้าวสากและผลผลิตทางการเกษตร
ให้กับพระสงฆ์ เพื่อขอบคุณและขอพรให้เก็บเกี่ยวได้ผลดี

10. เดือนสิบเอ็ด (พฤศจิกายน)

- บุญกฐิน การทำบุญใหญ่ด้วยการทอดกฐิน เป็นการถวายผ้ากฐินและปัจจัยต่าง ๆ
ให้กับพระสงฆ์ เพื่อสะสมบุญบารมีและเสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน